

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie -
Europejskie Centrum Badawcze Drobnych Gospodarstw Rolnych w Krakowie
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie

INNOWACYJNOŚĆ OBSZARÓW WIEJSKICH NA TERENACH ZURBANIZOWANYCH

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Publikacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kraków 2017

Publikacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Krakowie w związku z realizacją projektu „Innowacyjność obszarów wiejskich
na terenach zurbanizowanych” w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie
i na obszarach wiejskich (SIR)

Komitet naukowy:

Przewodniczący: prof. dr hab. dr h.c. Janusz Żmija
prof. dr hab. dr h.c. Andrzej Czyżewski
prof. dr hab. Krystyna Krzyżanowska
prof. dr José Luis López (Hiszpania)
prof. dr Wolf Lorleberg (Niemcy)
prof. dr hab. Wiesław Musiał
dr hab. Piotr Nowak
dr Monica Tudor (Rumunia)
prof. dr hab. dr h.c. Stanisław Urban
prof. dr hab. dr h.c. Jerzy Wilkin
prof. dr hab. Józef Zegar
prof. Jan Žukovskis (Litwa)

Redakcja naukowa: dr Szymon Sikorski

Opracowanie graficzne: Krzysztof Kucia, Paulina Czuryłowska

Korekta, redakcja techniczna: Martyna Wojnicz

ISBN 978-83-63313-14-2

© Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie
Dyrektor Jarosław Bomba

Wydanie I

Kraków 2017

Druk i oprawa: Drukarnia Diament s.c., Kraków

Spis treści:

Wstęp	8
Organizatorzy Konferencji	9
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	10
Europejskie Centrum Badawcze Drobnych Gospodarstw Rolnych w UR w Krakowie	11
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie	13
Współorganizatorzy Konferencji	15
Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego	16
Małopolska Izba Rolnicza	17
Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach	19
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	20
Agencja Rynku Rolnego	21
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	22
Związek Młodzieży Wiejskiej	23
Eko-socjalne Forum Polski (ESFP)	24
Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników	25
Innowacyjność obszarów wiejskich na terenach zurbanizowanych	26
Miejska agrokultura jako katalizator zrównoważonego rozwoju obszarów zurbanizowanych – innowacja czy powrót do korzeni? dr inż. Wojciech Sroka	27
Abstrakty referatów prezentowanych podczas Konferencji w dniu 29 czerwca 2017 roku	41
Przyszłość rolnictwa na terenach zurbanizowanych - Świat i Polska prof. dr hab. Józef Stanisław Zegar	42
Działania dostosowawcze i modele biznesowe miejskich gospodarstw rolnych osiągających sukces prof. dr Wolf Lorleberg, mgr Bernd Pölling	42
Miejskie rolnictwo w Madrycie prof. dr Jose Luis Lopez	43

8	Innowacje w rolnictwie austriackim – szczególna rola rolnictwa miejskiego dr hab. Franz Sinabell, inż. Peter Walder, mgr Fabian Unterlass	43
9	Przestrzenne oraz produkcyjne znaczenie rolnictwa w miastach i na obszarach podmiejskich	
10	dr inż. Wojciech Sroka	44
11	Ryzyko kulturowe pomiędzy tradycją a nowoczesnością. Wyniki badań empirycznych na terenach podmiejskich	
13	dr Violeta Florian, dr Monica Mihaela Tudor	45
15	Ekonomiczne i społeczne aspekty ogrodów działkowych w miastach dr hab. Maria Parlińska, prof. nzw. SGGW	45
16	Gminy wiejskie i rolnictwo w aglomeracji poznańskiej po 2004 roku	
17	prof. dr hab. Andrzej Czyżewski, dr hab. Anna Matuszczak, mgr Bartłomiej Gronowski	46
19	Drobne gospodarstwa rolne i drobne przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego w zapewnieniu trwałego bezpieczeństwa	
20	żywnościowego - SALSA, UE HORIZON 2020	
21	dr inż. Marta Czekaj	46
22	Promocja lokalnego gospodarowania i krótkich łańcuchów zbytu poprzez instrumenty podatkowe	
23	prof. dr Astrida Miceikienė	47
24	Rolnictwo w Austrii na obszarach wiejskich i podmiejskich – analiza porównawcza	
25	dr Erika Quendler	48
26	Wpływ produkcji żywności w małych gospodarstwach na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w Bułgarii	
27	prof. dr Nidhal Shaban	49
41	Innowacyjne rozwiązania w zarządzaniu nowoczesnymi organizacjami producentów rolnych	
42	prof. dr hab. Julius Ramanauskas, prof. dr Jan Žukovskis	50
42	Ocena korzyści wynikających z działalności innowacyjnej wybranych przedsiębiorstw mlecznych w województwie małopolskim	
42	Dr hab. Krzysztof Firlej, prof. UEK, mgr inż. Agnieszka Domagała	50
43	Rola i znaczenie Rodzinnych Ogródów Działkowych dla mieszkańców miast Ewa Błachut	51

Potencjalne i rzeczywiste funkcje cennych przyrodniczo terenów w obrębie dużego miasta – przykład Krakowa dr Kamila Musiał	52
Współdziałanie producentów w obszarze rolnictwa ekologicznego szansą w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań mgr inż. Marzena Trajer, prof. dr hab. Krystyna Krzyżanowska	53
Rolnictwo miejskie w świetle koncepcji rozwoju zrównoważonego mgr inż. Anna Barczyk	54
Funkcje lokalnych rynków sprzedaży (studium przypadku Oleśnicy) dr inż. Barbara Szczepańska	54
Kierunki rozwoju marketingowych strategii ekologizacji produkcji rolniczej prof. dr Maria Bagorka	55
Możliwości rozwoju drobnych gospodarstw rolnych poprzez wykorzystanie rozwiązań spółdzielczych dr inż. Marta Kawa	56
Możliwości rolnictwa miejskiego mgr Anna Janis-Chorosińska	56
RWS – przykład innowacji konstruktywnych na obszarach wiejskich dr Mirosław Struś	57
Produkcja ziół jako przykład działalności niszowej mgr Magda Golonko, dr inż. Tomasz Rokicki	58
Obrót ziemią rolną po zmianie prawa w 2016 roku – przedstawienie regulacji prawnej oraz analiza wybranych aspektów praktycznych dr Justyna Pijanowska, LL.M.	59
Ewolucja teorii lokalizacji produkcji rolniczej względem miast dr inż. Tomasz Rokicki	60
Ogrody działkowe oraz ich rola w przestrzeni miasta – studium Rzeszowa dr hab. inż. Zbigniew W. Czerniakowski, prof. UR, dr inż. Tomasz Olbrycht, mgr inż. Monika Kucharska	60
Rozwój produkcji warzyw w pobliżu dużych miast na przykładzie gminy Igołomia-Wawrzeńczyce dr hab. Piotr Siwek, prof. UR	61

ębie		Rolnicze i ekonomiczne aspekty uprawy zbóż w warunkach miejskich i górskich prof. dr hab. Kazimierz Klima, prof. dr hab. Andrzej Lepiarczyk	62
52			
sa		Wybrane uwarunkowania przekształceń użytków rolnych na obszarach zurbanizowanych. Studium miasta Olsztyna i jego strefy podmiejskiej dr Alina Żróbek-Różańska	62
53			
		Planowanie przestrzenne i systemy informacji w zarządzaniu rolniczą przestrzenią produkcyjną obszarów metropolitalnych dr inż. Piotr Krzyk, dr inż. Bogusława Kwoczyńska	63
54			
		Rynek państwowej ziemi rolnej w obszarze aglomeracji wrocławskiej dr inż. Tomasz Berbeka	64
54			
zej		Zarządzanie konkurencyjnością jako element zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego przedsiębiorstw na Ukrainie dr hab. Antonina Kalinichenko, prof. UO, Oleg Gorb, Ilona Yasnolob	65
55			
anie		Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości na terenie gmin miejsko-wiejskich dr inż. Wiesław Szopiński	65
56			
		Produkcja owoców na terenach podmiejskich na przykładzie gospodarstwa sadowniczego „Rogalewicz” inż. Izabela Kwil, inż. Łukasz Kołodziej	66
56			
		Czynniki wpływające na obrót ziemią rolniczą w Polsce mgr Marcin Tomaszewski	67
57			
		Intensywny rozwój rynku nieruchomości zagrożeniem dla rolnictwa na obszarach zurbanizowanych Robert Jadach	67
58			
ulacji		Przykłady dobrych praktyk	69
59			
		Rodzinny Ogród Działkowy „Pasternik”	70
60			
		Ferma królików Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego	71
		Zagroda Edukacyjna „Ranczo u Artemidy”	72
60			
		Rodzinny Ogród Działkowy „Nowalijka I”	73
		Gospodarstwo rolne pana Krzysztofa Ciesielskiego	74
61			
		Gospodarstwo pana Krzysztofa i pana Ryszarda Gorzałczany	75

Zarządzanie konkurencyjnością jako element zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego przedsiębiorstw na Ukrainie

Dr hab. Antonina Kalinichenko, prof. UO

Uniwersytet Opolski

Oleg Gorb

Ilona Yasnolob

Państwowa Akademia Rolnicza w Połtawie,

Ukraina

W wystąpieniu omówione zostaną faktyczne problemy zarządzania konkurencyjnością stanowiące element zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego przedsiębiorstwa. Zaprezentowane będzie naukowe podejście do traktowania istoty bezpieczeństwa ekonomicznego, a także teoretyczne i metodyczne źródła jego zapewnienia. Na podstawie analizy podejść naukowych do definicji koncepcji „bezpieczeństwo ekonomiczne” zdefiniowano jej główne cechy i zaproponowano dodatki w traktowaniu tej kategorii gospodarczej. Przeanalizowano strukturę i zawartość funkcjonalnych elementów bezpieczeństwa ekonomicznego i uzasadniono ich wartość dla zapewnienia skutecznej pracy ukraińskich przedsiębiorstw. Przedstawiona zostanie także klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa ekonomicznego na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i przedsiębiorstw. Określone będzie również miejsce bezpieczeństwa gospodarczego w ogólnej strategii działania przedsiębiorstwa.

Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości na terenie gmin miejsko-wiejskich

Dr inż. Wiesław Szopiński

Uniwersytet Rzeszowski

W dzisiejszych czasach przedsiębiorczość nabiera coraz istotniejszego znaczenia w rozwoju gospodarczym, zwłaszcza na poziomie regionalnym i lokalnym. Władze samorządowe poprzez wykorzystanie systemów stymulacji powinny wpływać na rozwój przedsiębiorczości, a mianowicie kreować postawy przedsiębiorcze, zwłaszcza wśród właścicieli gospodarstw rolnych, oraz wspomagać ich aktywność gospodarczą, dzięki której powstają nowe przedsiębiorstwa. Jednostki samorządu terytorialnego mają tym samym za zadanie tworzenie konkurencyjnych warunków, w których możliwy będzie stabilny i dynamiczny rozwój gospodarczy gmin. Przyrost liczby przedsiębiorstw należy zatem uznać za efektywne działanie przyczyniające się do rozwoju gmin.

Nadmienić należy, że obranie odpowiedniego kierunku zwiększa szanse na sukces lub może go przyspieszyć. Rozwój ten sprawia, że powstaje coraz więcej nowych firm, a tym samym tworzy się coraz więcej miejsc pracy. Poprawie ulega atrakcyjność regionu, a także stan środowiska przyrodniczego i infrastruktury. Miejscowa ludność, w tym zwłaszcza rolnicza, dzięki działaniom sprzyjającym rozwojowi przedsiębiorczości np.